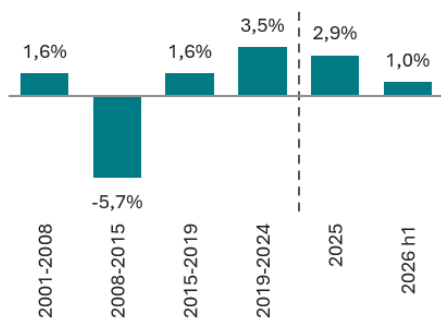

Σε μία συγκυρία πιέσεων, η βιομηχανία ξεχωρίζει ως σταθερός πυλώνας ανάπτυξης για την Ελλάδα

Παρά την αυξημένη αβεβαιότητα, οι πωλήσεις του ελληνικού επιχειρηματικού τομέα συνεχίζουν να κινούνται ανοδικά, με δυναμική αντίστοιχη της ευρωπαϊκής. Το νέο τεύχος της σειράς μελετών «Τάσεις του Επιχειρείν» της [Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας](#) κοιτάζει πέρα από τις συγκυριακές πιέσεις, εξετάζοντας τη διαχρονική πορεία του ελληνικού επιχειρείν. Μέσα από αυτή τη ματιά αναδεικνύεται η λιγότερο ορατή δυναμική της βιομηχανίας, καθώς είναι ο μόνος κλάδος που σήμερα παράγει και επενδύει σε επίπεδα υψηλότερα από τα προ κρίσης. Το επόμενο στοίχημα είναι η πρόοδος αυτή να αποτελέσει καύσιμο για να περιοριστεί το κενό παραγωγικότητας με την Ευρώπη. Ο χρόνος μετρά, καθώς η τεχνολογική επιτάχυνση (με αιχμή την τεχνητή νοημοσύνη) μπορεί είτε να επιταχύνει τη σύγκλιση είτε να διευρύνει την απόσταση.

Επίδοση πωλήσεων επιχειρηματικού τομέα
μέση ετήσια μεταβολή σε αποπληθωρισμένους όρους

Πηγή: Elstat, Eurostat
Επεξεργασία, Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

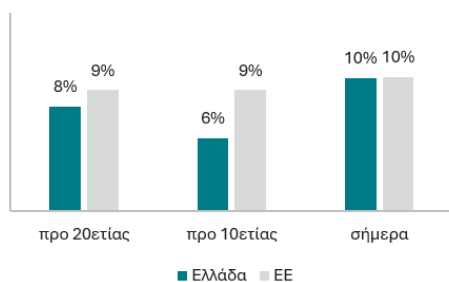
Σε θετική τροχιά έμειναν οι πωλήσεις του επιχειρηματικού τομέα το 1^ο εξάμηνο του 2026, σημειώνοντας άνοδο της τάξης του 1% σε αποπληθωρισμένους όρους, αν και με ασθενέστερη δυναμική συγκριτικά με το προηγούμενο εξάμηνο (+2,8%). Παρά την επιβράδυνση, σε περιβάλλον γεωπολιτικής αβεβαιότητας και πληθωριστικής πίεσης, το ελληνικό επιχειρείν διατήρησε μερίδιο 1,1% στην ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Ενθαρρυντικές είναι οι πρώτες ενδείξεις για το 3^ο τρίμηνο με την ανοδική τάση να επιταχύνει σε ρυθμούς της τάξης το 2-3%. Σε κλαδικό επίπεδο, στην τρέχουσα συγκυρία ξεχωρίζουν οι κατασκευές (+10%) και το ICT (+8%), συμβαδίζοντας με τη συνεχιζόμενη προσπάθεια επενδυτικής και ψηφιακής αναβάθμισης της οικονομίας με τη στήριξη των ευρωπαϊκών πόρων.

Πέρα από τις βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις, ωστόσο, η σύγκριση με την Ευρώπη αναδεικνύει τη βιομηχανία ως διαχρονικό στήριγμα του ελληνικού επιχειρηματικού τομέα. Συγκεκριμένα:

- ✓ **Ανάκτηση παραγωγής, επενδύσεων και ευρωπαϊκής θέσης:** Η βιομηχανία είναι ο μόνος ευρύς κλάδος που σήμερα παράγει και επενδύει σε επίπεδα υψηλότερα από τα προ κρίσης (κατά περίπου 10-15% έναντι 2008).

Απόδοση ενεργητικού (ROA)^[1]

Λειτουργική κερδοφορία / σύνολο ενεργητικού

Πηγές: Eurostat, ICAP, BACH

Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

[1] Ο δείκτης λειτουργικού ROA (Κέρδη προ τόκων, φόρων & αποσβέσεων/Ενεργητικό) αποτελεί σύνθετο δείκτη i) ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού (Κύκλος εργασιών/Ενεργητικό) και ii) περιθωρίου κέρδους (ΚΠΤΦΑ/Κύκλος εργασιών)

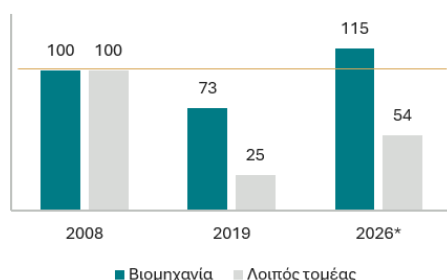
Μάλιστα έχει καταφέρει να ακολουθήσει παρόμοια πορεία με την Ευρώπη, ανακτώντας το προ κρίσης μερίδιο της τάξης του 1% της ευρωπαϊκής βιομηχανίας (σε όρους αποπληθωρισμένης προστιθέμενης αξίας), ενώ το αντίστοιχο μερίδιο του λοιπού επιχειρηματικού τομέα παραμένει περίπου 40% χαμηλότερα από το 2008. Στήριγμα αυτής της πορείας αποτελεί η εξωστρέφεια, με τις εξαγωγές να καλύπτουν τα ¾ της ανόδου των πωλήσεων το 1^ο εξάμηνο του 2026 (και σχεδόν το ½ αυτής της τελευταία δεκαετία).

- ✓ **Σύγκλιση στην απόδοση κεφαλαίου:** Η άνω πρόοδος αποτυπώνεται και στη λειτουργική απόδοση ενεργητικού (ROA) των επιχειρήσεων του κλάδου, η οποία έχει πλέον συγκλίνει στον ευρωπαϊκό μέσο όρο (της τάξης του 10%), κλείνοντας το κενό 3,5 ποσοστιαίων μονάδων της προηγούμενης δεκαετίας. Στη βελτίωση συνέβαλε η άνοδος της παραγωγικότητας εργασίας κατά περίπου 25% την τελευταία δεκαετία (έναντι υποχώρησης 3% στον λοιπό επιχειρηματικό τομέα).

Η αναμφίβολα καλή επίδοση της ελληνικής βιομηχανίας είναι σημαντικό να λειτουργήσει ως καύσιμο για να εντείνει το βηματισμό της, καθώς έχει ακόμα σημαντικό δρόμο να διανύσει για να προσεγγίσει συνολικά τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Συγκεκριμένα, η παραγωγικότητα εργασίας, παρά την άνοδο, μόλις υπερβαίνει το μισό

Επενδύσεις βιομηχανίας

δείκτης επιπέδου σε αποπληθωρισμένους όρους, 2008 = 100

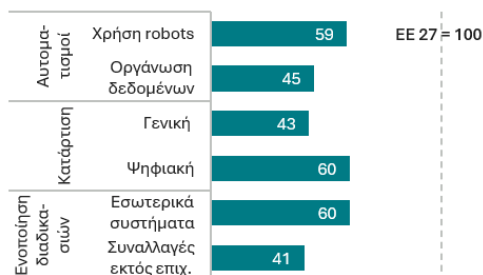

Πηγές: Eurostat, OECD, IMF

Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Ψηφιοποίηση, κατάρτιση και επιχειρησιακή οργάνωση

επίδοση έναντι του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EE = 100)

Πηγές: Eurostat, OECD, IMF

Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

του ευρωπαϊκού επιπέδου (υστέρηση της τάξης του 45%, έναντι 51% την προηγούμενη δεκαετία). Μάλιστα, σχεδόν το μισό του κενού αυτού παραμένει ακόμη και μετά την προσαρμογή για τη διαφορετική διάρθρωση ανά κλάδο και μέγεθος. Συνεπώς, η υψηλή παρουσία μικρών επιχειρήσεων και η χαμηλή συμμετοχή κλάδων υψηλής εξηγούν μέρος της υστέρησης, αλλά όχι το σύνολό της.

Το επόμενο βήμα λοιπόν για την ελληνική βιομηχανία είναι να μετατρέψει τη βελτιωμένη κερδοφορία της σε επενδύσεις που θα διευρύνουν και θα αναβαθμίσουν την παραγωγική βάση. Παρά την ανάκαμψη των επενδύσεων, η επενδυτική ένταση παραμένει χαμηλότερη από την ευρωπαϊκή, στο 18% της προστιθέμενης αξίας του κλάδου έναντι 23% στην Ευρώπη. Παράλληλα με την αύξηση του ύψους τους, κρίσιμη είναι η κατεύθυνση των επενδύσεων σε πεδία όπου η ελληνική βιομηχανία σημειώνει υστέρηση εύρους 40-60% έναντι της Ευρώπης:

- ✓ Αυτοματοποίηση και αξιοποίηση δεδομένων: ενίσχυση της χρήσης ρομπότ στην παραγωγή (10% των επιχειρήσεων έναντι 16% στην ΕΕ) και της οργάνωσης των επιχειρησιακών δεδομένων.
- ✓ Κατάρτιση εργαζομένων: ανάπτυξη ψηφιακών και γενικών δεξιοτήτων (19% των εργαζομένων έναντι 46% στην ΕΕ), που απαιτεί η αναβάθμιση της παραγωγής.
- ✓ Αποτελεσματικότητα διαδικασιών: καλύτερη ενοποίηση εσωτερικών συστημάτων, όπως ERP και CRM, και ψηφιοποίηση συναλλαγών με πελάτες και προμηθευτές.

Κομβικός για τον άνω μετασχηματισμό είναι ο ρόλος της τεχνητής νοημοσύνης (AI), καθώς εκτιμάται ότι θα ενισχύσει σημαντικά την παραγωγικότητα (+0,6-0,9 π.μ. ετησίως στην ΕΕ την επόμενη δεκαετία). Ωστόσο, η εκθετική της δυναμική παράλληλα αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο διεύρυνσης των αποκλίσεων μεταξύ των χωρών, προσδίδοντας χαρακτήρα επείγοντος στην προσπάθεια η ελληνική βιομηχανία να διανύσει την απόσταση που την χωρίζει από τους Ευρωπαίους ανταγωνιστές (χρήση AI από 8% των επιχειρήσεων, έναντι 17% στην ΕΕ).

Η μελέτη μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, στην ενότητα Οικονομικές Μελέτες και Αναλύσεις (Κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα):

<https://www.nbg.gr/el/omilos/meletes-oikonomikes-analuseis/elliniki-epixeirimatikotita/taseis-tou-epixeirein>

Αθήνα, 19 Οκτωβρίου 2026